

REVITALIZAREA UNEI ZONE PRIN INSERȚIA UNEI COMPOLENTE FUNCȚIONALE DIN SFERA CULTURALĂ: TEATRUL / *Revitalisation of an Area by Insertion of a Functional Element of the Cultural Sphere: the Theater*

Şef lucrări dr. arh. / *Assist. Prof. PhD Arch.*
Magdalena STĂNCULESCU

magda_stanculescu@yahoo.com

REZUMAT

În prezentarea de față, încerc să surprind o viziune nouă ce stă la baza unor proiecte și propuneri ce încorporează idei îndrăznețe de intervenție, prin prezentarea succintă a câtorva **exemple recente** de intervenție în spațiul urban, cu integrarea unor clădiri de teatru sau a altor construcții ce adăpostesc funcțiuni culturale necesare sau oportune, pentru revitalizarea și dezvoltarea zonelor respective ca spații civice cu veritabile și multiple atracții pentru public. Modul de evoluție al orașului contemporan generează în interiorul acestuia spații neutilizate, uitate, zone de fractură ce devin adevărate bariere în teritoriu, zone de vid funcțional.

Patrimoniul arhitectural și urban, în complexitatea lui culturală, educativă, socială și economică, constituie o responsabilitate a întregii comunități internaționale și a fiecărei națiuni în parte. Gradul de civilizație al unei comunități este relevat și de modalitatea prin care își asigură protecția, conservarea și punerea în valoare a propriului tezaur istoric și cultural, făcând apel la un sistem instituțional, legislativ, financiar și formativ, rațional și încheiat adaptat specificului său și înscriș preocupațiilor contemporane de amenajare urbană și teritorială.

ABSTRACT

In the current presentation I am trying to capture a renewed vision of projects and proposals which contain audacious ideas of intervention by the brief introduction of **recent examples** of intervention in urban space, the integration of theater buildings or other structures which represent necessary or opportunistic cultural functions for the revival and development of certain areas as civic spaces with genuine and numerous attractions for the public. The evolution of the contemporary city generates unused, forgotten spaces and fractured zones which become real barriers in the field, zones of functional void. The urban and architectural heritage, in its cultural, educational, social and economic complexity represents the responsibility of the entire international community and of each nation. The level of civilization of a certain community is emphasized by the method used for ensuring protection, conservation and the enhancement of personal historical and cultural thesaurus using an institutional, legislative, financial and formative, rational and well defined system, adapted to the particularities and related to the contemporary preoccupations of urban and territorial improvement.

Cuvinte cheie: teatru, scenă, neconvențional, conversia clădirilor industriale, inserții temporare

Keywords: theater, scene, unconventional, conversion of industrial buildings, temporary insertions

Crizele industriale succesive, ce scurtcircuitează dezvoltarea mondială începând cu anii 70' dau o recompensă nesperată¹ orașelor. Aceasta constă într-o uriașă cantitate de terenuri eliberate de funcțiuni, amplasate în centrele orașelor vechi, terenuri ce pot fi utilizate cu scop public sau privat, în contextul creșterii deficitului de spații libere, ca urmare a dezvoltării imobiliare intense și continue.

Noi ca cetățeni, deținem un teritoriu comun care, în fapt, ne aparține din ce în ce mai puțin, pe măsura trecerii timpului. Orașele în care trăim, scenele eforturilor noastre zilnice, lumea rutinei noastre și harta obligațiilor și a plăcerilor se fragmentează în domenii limitate. Este un conflict ce există de mulți ani prin care sfera publică este înghițită de spirala privatului cu mare viteză.

Scenele desfășurării procesului de dezvoltare pot fi încadrate în trei categorii:

- terenuri libere de construcții reprezentând viduri numeroase existente în țesutul istoric al orașelor,
- zone industriale dezafectate,

- spații urbane publice, parcuri, zone verzi, deschideri către oglinzi de apă, situri arheologice, etc.

În toate aceste trei categorii se propune dezvoltarea bazată pe inserarea unei funcțiuni culturale - spațiu de teatru, ce ar oferi oportunități de evadare, experimentare, de apropiere a spațiului, comunicare cu semenii, diversitate, relaționare cu natura.

Atât intervenția urbanistică, cât și cea funcțională trebuie să cîntărîte cu mare atenție și răspundere, astfel încât concluziile transpusă în spații de arhitectură, reprezentând intervenții importante pentru oraș pe o mare unitate de timp, să reprezinte opțiunea corectă, profund profesională.

Studiul privind optimizarea acestor spații se va axa pe o radiografie complexă a tuturor parametrilor privind implicarea într-o acțiune asemenea ampioare, responsabilitatea fiind împărtită de un grup de specialiști în multiple domenii, chemați să dea un

The successive crises, which interfere negatively with the worldwide development starting with the 70s, offer an unexpected reward¹ for the cities. It consists in a great amount of free domains placed in the old city centers, which can be used with a deficiency of free spaces, as a result of intense and continuous real estate development. As citizens, we hold a common territory that is, in fact, belonging to us less and less as time goes by. The cities we live in, the stages of our daily efforts, the world of routine and the map of obligations and pleasures are fragmented in limited fields. It is long term conflict through which the public turns into private rapidly.

The development process stages can be classified into three categories:

- vacant lands for constructions representing numerous voids existent in the weaving history of cities;*
- disposed industrial areas;*
- public urban spaces: parks, green areas, openings to water, archaeological sites etc.*

In all three categories it is proposed the development based on the insertion of a cultural function – theater spaces, which offer break away, experimentally opportunities of getting closer, communication, diversity and relating with nature. Both urban and functional interventions must be thought of with great attention and responsibility, in order to conclude correctly and professionally to architectural spaces because they represent long term changes. The study regarding the optimization of these spaces will focus on a comprehensive scan of all parameters of implication for an action of such scale, the responsibility being given to a great number of specialists in different fields of study invited to prove their professionalism by selecting the most viable answer for the proposed development.

The proposed scenarios represent narrations of urban

adevărat examen de profesionalism, prin selectarea răspunsului cel mai viabil pentru dezvoltarea propusă. Scenariile propuse sunt naratii ale posibilităților urbane și au nevoie de dezvoltatori, actori și autori; prin colaborarea strânsă într-o echipă pluridisciplinară, se culeg și se organizează informațiile, se combină diferite straturi spațiale, astfel încât să conducă la decodificarea zonei studiate, în vederea realizării unei strategii de conectare a sitului la spațiul social și urban limitrof. Fie că este vorba de situri istorice afectate de intervenții ulterioare, de situri cu personalitate ambientală sau stilistică bine conturată, sau de situri complet destrucțurate, planificarea și proiectarea spațiului urban și arhitectural ar trebui să aibă în vedere crearea unui cadru propice asigurării identității locale, sentimentelor de apartenență la un loc și nu în ultimul rând, al unui cadru de viață adaptat secolului în care trăim.

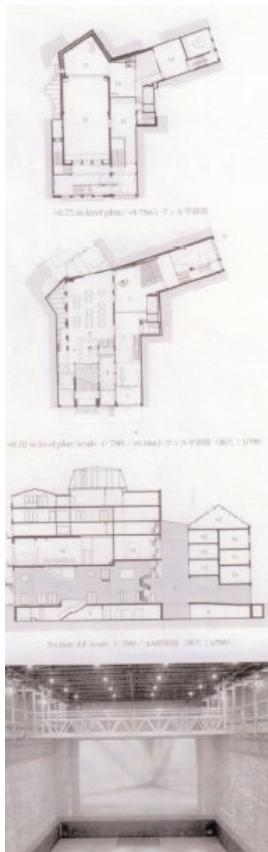
Ca strategii folosite, să punctăm trei moduri de intervenție diferențiate:

- abordarea unei **maniere discrete de intervenție** ce oferă un fond neutru din care să se desprindă elementele valoroase, (vezi exemplul New Theatre Bruxelles cu o intervenție într-un sit amplasat între fronturi constituite),
- un mod ce **potențează locul respectiv, asigurând continuitatea**, (vezi exemplul Agora Theatre Olanda, cu o intervenție într-un sit amplasat pe fostă piață comercială, pe locul unde exista o clădire multifuncțională ce conținea o bibliotecă, un teatru și piscină, dar care a fost demolată în 2004)² precum și
- un mod de **operare în forță care să intre în dialog cu locul și să-l rescrie sau să-l reinterpretizeze** (vezi exemplul Guthrie Theatre Minneapolis³, cu o intervenție pe un sit al unui fost complex de silozuri, amplasat pe malul Râului Mississippi, intervenție ce oferă o spectaculoasă promenadă precum și o vedere panoramică asupra întregii zone industriale).

possibilities and need developers, actors and authors; with a close collaboration in a multidisciplinary the information is gathered and organized, combining different spatial layers resulting to the decoding of the studied area towards a strategy to connect the site to the adjacent urban and social space. Whether a historic site affected by further interventions; sites with well defined ambient or stylistic personality or sites with no structure, the planning and designing of urban and architectural space should consider creating a framework to ensure local identity, feeling of belonging and not least, a framework adapted to the century we live in.

As used strategies, we point three ways of different intervention:

- A **discreet manner of intervention** offering a neutral base from which valuable elements can be detached, (example: "New Theater"- Bruxelles where the intervention has been made in a site situated between buildings)
- A manner which **highlights the place, assuring continuity** (example: "Agora Theater" – Holland, built in 2004², situated on the site of an ex-market, where there used to be a multifunctional building containing a library, a theater, a pool)
- A manner of **force operating, in order to integrate and rewrite or reinterpret the place** (example: "Guthrie Theater" – Minneapolis³, with an intervention on a site of an ex-silo complex, on the riverside of Mississippi River, intervention which offers a spectacular promenade and a panoramic view over the whole industrial zone).

Insetie urbană New Theatre, Bruxelles, 2003: plombă urbană între două calcane, cu ieșire la două străzi adiacente. / *Urban insertion New Theatre, Brussels, 2003: urban infill between two blind walls, with exit into two adjacent streets*

Autori: B-Architecten

Guthrie Theatre, Minneapolis

Autor: Jean Nouvel

Agora Theatre, Olanda.

O intervenție într-un sit amplasat pe fostă piață comercială, pe locul unde exista o clădire multifuncțională ce conținea o bibliotecă, un teatru și piscină, dar care a fost demolată în 2004 / *An intervention in a site placed on an ex-market, a multifunctional building including a library, a theatre and a pool, demolished in 2004*

Sursa / *Source:* Architecture and Urbanism nr. 408 din 04/2009

Oricare ar fi strategia folosită se pune accent pe continuitatea unei culturi, ca proces de transformare permanentă prin asimilarea noului; arhitectul gândește spații ce conțin viață, de aceea criteriul de bază trebuie să fie permanentă schimbare; necesitatea redefinirii continue a spectacolului de teatru, a spațiilor de teatru, este modalitatea de a asigura **proliferarea acestui gen de artă în viitor**.

Făcând referire la situația existentă în domeniul teatral din România, subliniind **problemele majore ale spațiilor de teatru** din Bucureștiul începutului de secol XXI, studiu surprinde o serie de **aspects**:

- **Un număr insuficient de săli de teatru existente**, dintre care **majoritatea nu prezintă flexibilitate sau adaptabilitatea la cerințele regizorale moderne**;
- **Vechimea clădirilor existente** prezintă o reală îngrijorare, deoarece o mare parte necesită consolidare, nefiind sigure pentru public (Teatrul Nottara, Teatrul Mic și Foarte Mic, etc.)
- **Dimensiunea temporală** a clădirilor de teatru (ocuparea sărilor existente pe parcursul unei zile, săptămâni, lunar, anual), capacitatea sălii corelată cu cererea de bilete,
- Confruntarea cu **insuficiența fondurilor destinate culturii și cu o inexistentă stimulare a angrenării investitorilor privați către cultură**, duce în perioada de după revoluția din decembrie 1989, la apariția unui număr infim de săli noi de teatru, chiar și acestea fiind din cadrul conversiilor funcționale și nu a clădirilor noi;

Care ar putea să fie modalitatea lor de rezolvare?

Arhitectura are menirea de a da răspunsuri la provocările și problemele prezentului; acesta este poarta inevitabilă către viitor, iar viitorul depinde de felul în care știm și putem să rezolvăm problemele prezentului.

Vădut este faptul că investitorii nu și-au canalizat investițiile către un segment de piață relativ redus ca și număr al utilizatorilor: spectatorii de teatru; aceștia

Whichever strategy used the accent is upon the continuity of a culture as a process of permanent transformation by assimilating the new; the architect thinks of spaces containing life, so the main criteria must be perpetual change; the necessity of continuous redefining of a theater play, if theater places is the method that assures the proliferation of this kind of art in future.

Referring to the present situation in the Romanian theater field, emphasizing the major problems of theater spaces in the XXI century's Bucharest, the study marks a series of aspects:

- Small number of theater halls, of which the majority does not present flexibility and adaptability to the directing requirements;*
- The age of the existing buildings represent a real concern because a great part needs reconsolidation not being safe for the public ("Nottara" Theater, "The Small" Theater)*
- The temporal dimension of the theater buildings (occupancy of the existing halls during days, weeks, months or years) the capacity of the halls being correlated with the ticket request.*
- The confrontation with the insufficient funds destined to culture and with an inexistent stimulation of investing into culture, which led, after the revolution in December 1989 to the apparition of a small number of new theater halls, these being part of the functional conversions, not part of new buildings.*

Which could be the way of solving these problems? Architecture has the fate of giving answers to the challenges and problems of the present; it is the inevitable gate to the future and the future depends on the way we solve the problems of the present. It is obvious that the investors did not invest into a market segment relatively reduced as number of users: the theater spectators, a particular category of citizens, intellectuals with medium wages, with a cultural

sunt o categorie particulară a populației și anume intelectuali cu venituri medii, cu o pregătire culturală absolut necesară pentru a aprecia spectacolul de teatru, dar și cu buget de timp suficient pentru a se bucura de „magia” intrării în acest joc. Deci pur din ratiuni de **marketing**, nu se întrevăd investitorii în teatre. **Politici**, nu se întrevede o înclinație de implicare 100%, aşa că se speră la apariția unor **parteneriate între administrațiile locale și investitorii particulari**, fie ei oameni de teatru sau doar iubitori ai acestuia. Planul de acțiune dorește selectarea printr-o bună gândire managerială, a acțiunilor și termenelor de realizat până la atingerea scopului, clădirea de teatru a viitorului. Să nu uităm că pentru procesul de dezvoltare strategică, importanți sunt **oamenii și ideile**, pentru că astfel se vor putea dobândi **infrastructura și fondurile**.

Am propus în continuare, evidențierea unor posibile **amplasări viitoare** de spații de teatru în București, aducând în prim plan câteva **studii de caz**, grupate pe mai multe categorii:

1. **spații existente - program de reabilitare, consolidare, modernizare a sălilor de teatru** (acesta nu face obiectul expunerii de față);
2. **conversia unor spații existente, având alte destinații, în spații de teatru;**
3. **implantarea unei clădiri noi de teatru într-un amplasament liber;**
4. **spații temporare de teatru, în locații non-conformiste;**

Prin implicarea politicului în realizarea unor direcții și tendințe posibile de dezvoltare a Bucureștiului cum ar fi: reabilitarea și valorizarea la potențial maxim cultural, turistic și comercial al **centrului istoric**, potențarea **traseului Râului Dâmbovița** prin amplasarea de dotări culturale și de divertisment, crearea de noi poli de atracție pentru populație prin edificarea unor **centre comunitare și culturale** în fiecare cartier, accentuarea **axei nord-sud** de

*knowledge which is absolutely necessary in order to evaluate a theater play, but also with the enough amount of money to enjoy the “magic” of the game. So purely because of **marketing** aspects, there are no investors in the theater field.*

*Politically, there is no sign of 100% implication, so we can only hope for **memberships between local administrations and private investors**. The action plan proposes the selection of actions and terms that lead to the creation of the future theater building by a great managerial thinking.*

*It is to be noted the fact that for the strategically development process, the most important are the **people and the ideas**, being able to achieve the **infrastructure and funds**.*

*Furthermore, I propose the highlighting of possible **future placements** of theater buildings in Bucharest, bringing forward several **study cases**, grouped in different categories:*

1. *Existent establishments – program of rehabilitation, consolidation and modernization of theater halls (not the object of the current presentation);*
2. *The conversion of existent spaces, having other uses into theater spaces;*
3. *The construction of new theater buildings in free emplacements;*
4. *Temporary theater spaces in non conformist locations.*

*Involving the politics into achieving directions and possible trends of development in Bucharest as: the rehabilitation and harnessing at maximum cultural, tourism and commercial potential of the **historical city center**, the revaluation of **Dâmbovița River** by placing cultural and entertaining spaces, the creation of new attraction poles for the population by establishing **community and cultural centers in every district**, the emphasis of north-south axe of cultural tourism development through the promotion of cultural*

dezvoltare a turismului cultural prin dezvoltarea spațiilor de cultură și implicit de teatru existente cu precădere pe această direcție, atragerea populației către activități în aer liber, prin **amenajarea provizorie** în parcuri a unor instalații ce permit reprezentații de teatru, reevaluarea fondului construit existent și **reconsiderarea clădirilor nefuncționale**, permite punerea în discuție și a eventualelor investiții în spații noi de teatru.

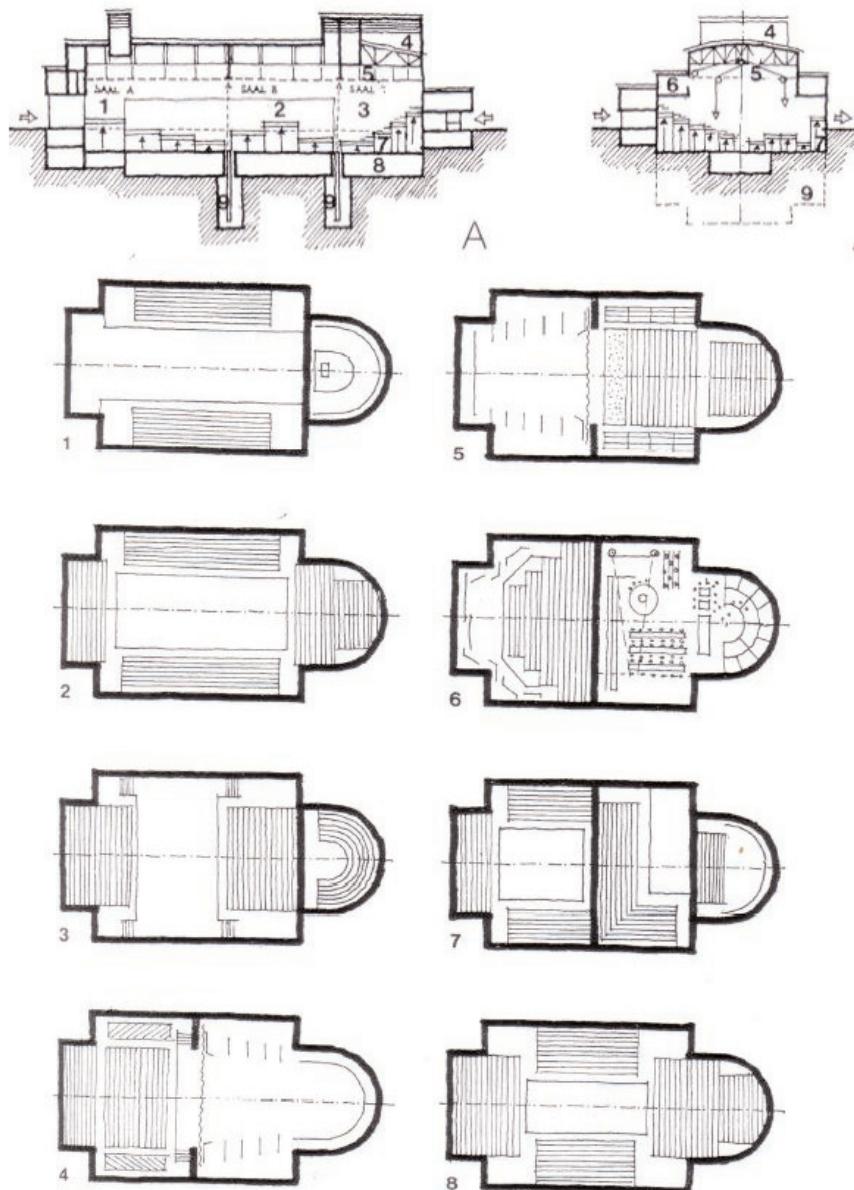
Să urmărim câteva exemple consacrate la nivel mondial în ceea ce privește transformarea în spații de teatru a unor spații existente cu funcții diverse:

- Teatrul Schaubühne, Berlin, 1975 — conversia unor hale industriale;
- Théâtre des Quartieres, Ivry, 1972 — conversia unui depozit horticul abandonat;
- Teatrul în Pittsburgh, SUA, 1979 — conversia unei biblioteci publice construite în 1889;
- Teatrul și centru cultural în Hamburg, Altona, 1977 — conversia unei cartușerii vechi de 130 de ani;
- Teatrul în Bremen, Germania — conversia unor abatoare dezafectate;
- Théâtre National de Strasbourg — conversia grajduriilor și manejului municipal, datând de la mijlocul secolului XVIII;
- Théâtre de la Compagnie, Paris, arh. Natalini — conversia unui pasaj pietonal acoperit, a unei vechi capele și a unei curți interioare;
- Theatre de Grenvilliers, Paris — conversia unei săli de bal din 1934;
- Teatrul Mermaid din Londra, arh. Devereux și Davies — conversia unui mic depozit de mărfuri;
- Teatrul în Copenhaga, Danemarca — conversia unui rezervor de gaz (gazometru) cu diametrul de 47 metri;
- Teatrul și complex cultural în Boston, SUA — conversia unei cyclorama din 1884

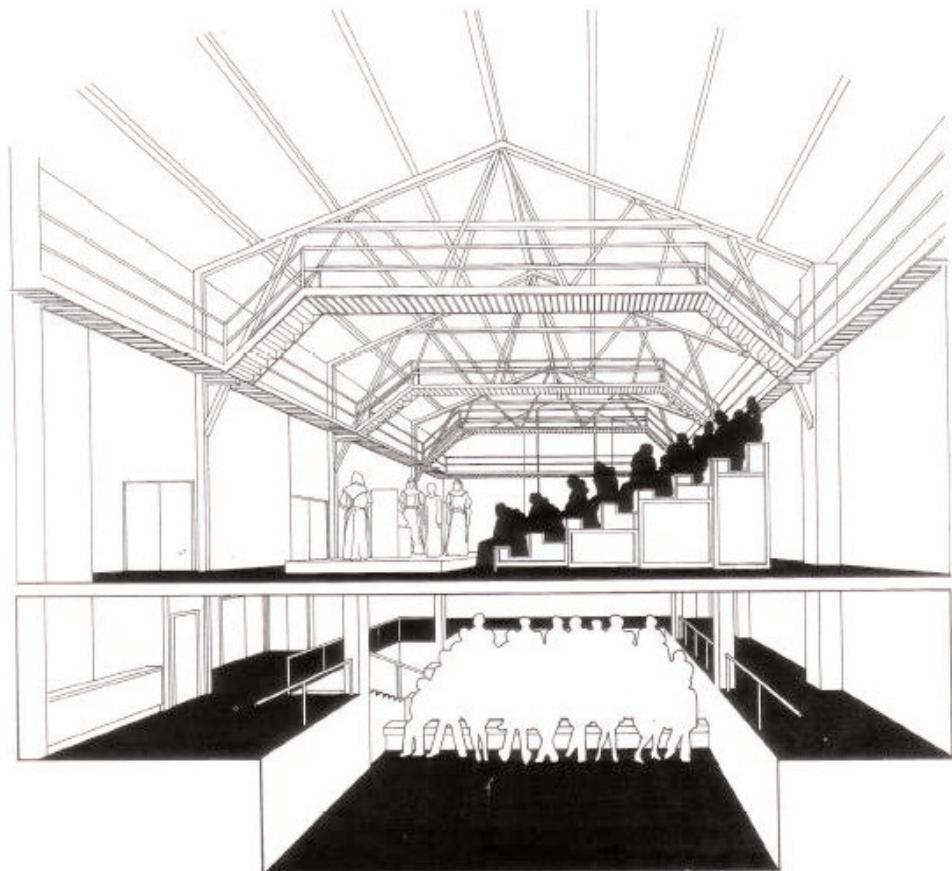
spaces and already existent theaters, attracting people to open spaces activities by designing temporary establishments which allow theater plays in parks, the revaluation of the already existent funds and the reestablishment of nonfunctional buildings, allow eventual investments for new theater spaces.

Let us follow some worldwide acknowledged examples of conversion of existent buildings and spaces with other functions:

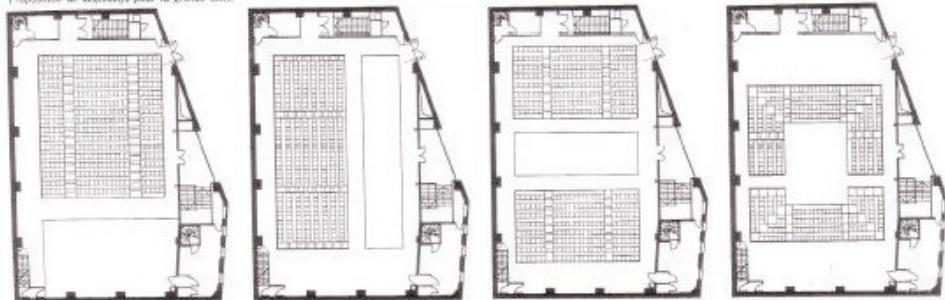
- „Schaubühne” Theater, Berlin, 1975 — conversion of industrial buildings ;
- „Théâtre des Quartieres”, Ivry, 1972 — conversion of an abandoned horticultural warehouse;
- The Theater from Pittsburgh, SUA, 1979 — conversion of a public library built in 1889;
- Theater and Cultural Centre of Hamburg, Altona, 1977 — conversion of an old cartridge factory form the 1840's;
- Theater from Bremen, Germania — conversion of disused slaughterhouses ;
- „Théâtre National de Strasbourg” — the conversion of stables and municipal arena dating from the mid eighteenth century;
- „Théâtre de la Compagnie”, Paris, arh. Natalini — the conversion of a covered walkway, an old chapel and an inner courtyard;
- „Théâtre de Grenvilliers”, Paris — conversion of a ballroom from 1934;
- „Theater Mermaid”, London, arh. Devereux și Davies — converting a small deposit of goods;
- „Theater Copenhagen”, Denmark — the conversion of a gas tank with a diameter of 47 meters;
- Theater and Cultural Complex of Boston, SUA — conversion of a cyclorama from 1884.

Sursa / Source: Techniques & Architecture nr. 353/1982

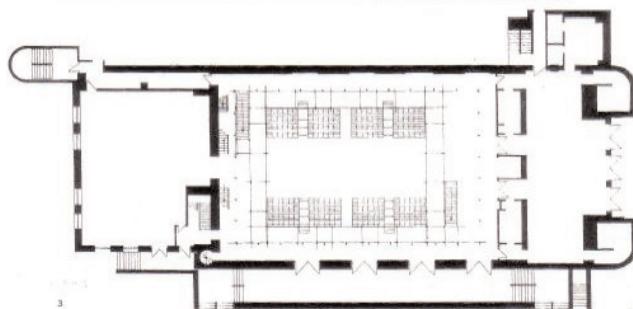
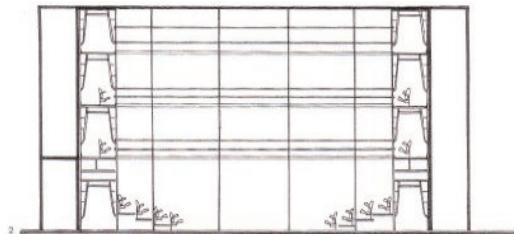

Proposition de dispositif pour la grande salle.

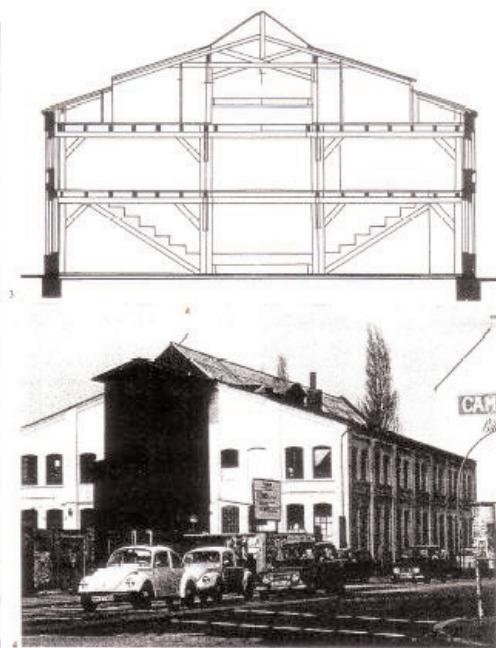
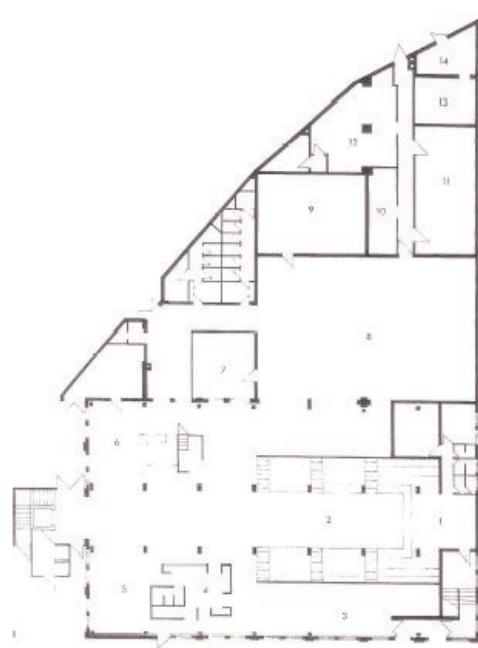

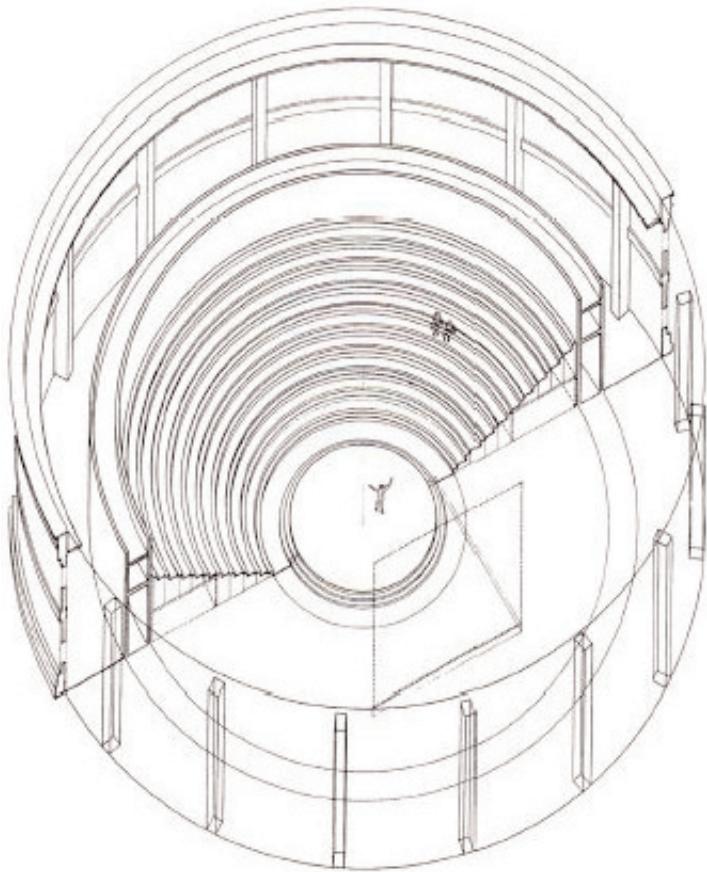
Théâtre des Quartieres, Ivry, 1972

Teatru în Pittsburgh, SUA, 1979

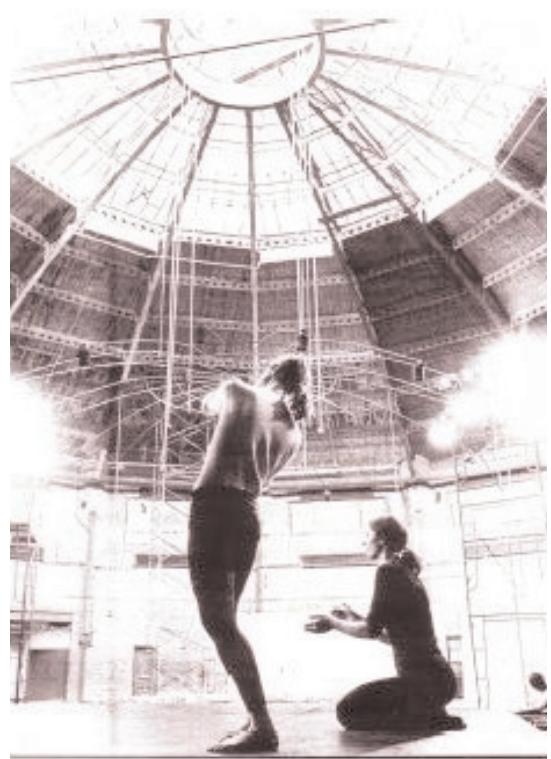

Teatru și centru cultural în Hamburg, Altona, 1977

Teatru și complex cultural în Boston, SUA

Găsirea unor soluții manageriale la nivel de administrație publică locală, organizații non-guvernamentale sau trupe de profesioniști și oameni de teatru, prin coordonarea inițiativei publice combinate cu cea privată, poate conduce la aplicarea acestor modele, sau a altora, folosind același principiu.

Înfiindcă din exemplele expuse anterior reiese că în practica internațională, cele mai inventive soluții de teatre moderne au fost generate de posibilitatea găsiri potențialului teatral în spații total non-conformiste, să marcăm această tendință prin exemple din Bucureștiul contemporan.

Conversia zonelor și a clădirilor industriale dezafectate din interiorul orașului prin reciclarea fondului construit și conversia spațiilor care se pretează, în spații de teatru, poate fi o strategie de viitor adoptată la nivelul administrației locale.

Să enumerez câteva potențiale subiecte de conversie, lista nefiind exhaustivă:

- Uzinele Chimice Române — Șoseaua Panduri
- Fosta Vamă de Mărfuri — Str. Tudor Vladimirescu
- Hale industriale pe Bulevardul Iuliu Maniu din Militari, lângă Universitatea Politehnica
- Uzina Electrică Filaret
- Hale de depozitare ale fostei Gospodării Comunale — Str. Berzei, etc
- Zona industrială dezafectată - Obor

Putem prefigura și în București apariția unor intervenții ca cea din exemplul conversiei unor spații industriale în Berlin — Schaubühne — 1981, cu multiple posibilități de amenajare a sălilor de teatru.

Dacă vorbim despre **inserarea unor clădiri noi de teatre**, am încercat să conturez un suport pentru intuirea naturii acestor spații de spectacol în viitor; nu doresc să încerc o definire exactă limitativă. Modelele propuse generează mai degrabă o "stare" spațială de principiu, decât un spațiu fizic materializat. În imaginarea spațiilor de teatru, consider mai

Finding managerial solutions at local public administration level, non-profit organizations or professional groups and theater persons, by coordinating the public and private initiative can lead to the appliance those models or others that use the same principle. The examples presented previously show us that in the international practice the most original solutions of modern theaters had been generated by the possibility of finding potential in the most non-conformist spaces. We can mark some examples of spaces from the contemporary Bucharest. The conversion of spaces, disused industrial buildings and other possible places in theater spaces can represent a futuristic strategy for the local administration.

Some examples of conversion subjects (the list not being exhaustive):

- Romanian Chemical Plants, Panduri Road;
- Former Custom of Commodities, Tudor Vladimirescu Street;
- Industrial Market Houses on Iuliu Maniu Boulevard, Militari, near Polytechnic University;
- Power Plant Filaret;
- Storage Halls on the former Household Utilities, Berzei Street;
- Disused industrial area, Obor.

We can foreshadow the appearance of interventions like the conversions of industrial spaces in Berlin - Schaubühne — 1981 with multiple possibilities of arranging theaters.

Regarding the insertion of new theaters, I have tried to highlight a support for getting the nature of those show spaces in future; I do not want to try a limited, exact definition. The proposed modes generate a special state of principle, more than physical, materialized space. Imagining the theaters, rather than geometric configuration, I consider more important the dimension offered by the monument in time and the dimension of multiple possibilities of

importantă decât de configurația sa geometrică, dimensiunea dată de mișcarea în timp, dimensiunea posibilităților multiple de configurare generatoare de evenimente teatrale (vezi exemplele: Centru Cultural Bodo - Norvegia, Teatru și Centru comercial - Australia)⁴.

Un registru extrem de largit devine disponibil echipei multidisciplinare, aducând spectatorului conștiința faptului că sunt posibile în perspectiva viitorului și alte căi de acțiune pentru up-grade prin inserarea unei funcțiuni culturale:

- Se structurează ideea de coajă-anvelopantă a clădirii de teatru, ce protejează funcțiunile interioare, fiind abordată pe criterii ecologice.
- Aspectul exterior poate fi extrem de variat, la latitudinea arhitectului, pe baza unor studii de integrare în context
- Spatiul de primire minimalizat ca și suprafață, dar care să integreze toate facilitățile necesare
- Aspect interior al spațiilor publice, configurat plastic și estetic, după criterii arhitecturale
- „Cutia de Teatru” – Black Box integral la dispoziția regizorului, cu posibilități multiple de modificare a raportului sală-scenă, spațiu de joc-spațiul spectatorilor⁵
- Dotarea cu tehnologie de scenă de ultimă generație în corelație cu amplitudinea tipului de teatru
- Corelarea optimă între capacitatea sălii și tipul evenimentului, permitând variabilitatea
- Amplasarea: fixă versus: mobilitate, tipizare, itinerariu
- Transformarea acoperișurilor în spații publice
- Sunt preferate structuri ușoare sau modulare, decât cele clasice, greoaie
- Reducerea cheltuielilor de investiție și de exploatare a spațiilor de teatru
- Minimalizarea sau anularea spațiilor de depozitare a costumelor, decorurilor, mutarea lor în

configuration that generate theater events (ex: Cultural Centre of Bodo – Norway; Theater and Commercial Centre of Australia)⁴.

An extremely large register becomes available to the multidisciplinary team, bringing up to the spectator the fact that in the future perspective there are possible ways of action for up-upgrades by inserting cultural functions:

- structuring the idea of enveloped shell of the theater building which protects interior factors, being approached on ecological criteria
- the exterior aspect can be extremely various, regarding the architect's vision, based on integrating studies
- minimal surface of the entrance space, equipped with all the necessary facilities
- interior aspect of public spaces configured plastically and esthetically after architectural criteria
- “Theater Box” – Black Box for the producer, with multiple possibilities of modification of the hall-scene ratio⁵
- fully equipped with latest technology stages correlated to the scale of the theater
- optimal correlation between the theater hall and the type of the event
- fixed location versus mobile location
- converting roofs into public spaces
- modular, light structures preferred over the heavy, classical ones
- reducing the investment costs and researching for theater spaces
- decreasing or canceling storage spaces for costumes and décor, moving them to other special places with low cost
- adding collateral, cultural or leisure functions as

alte spații specialize, mai necostisitoare.

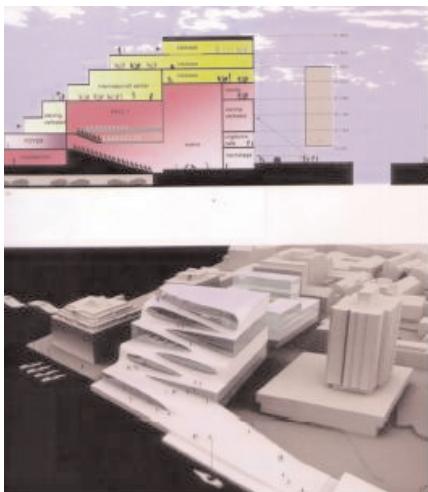
- Completarea cu funcțiuni colaterale, culturale sau de loisir, precum și cu activități experimentale și contrabalansarea diverselor ritmuri ale utilizatorilor astfel încât exploatarea clădirii să fie intensivă pe întreaga durată de timp
- Imaginea teatrului este dăruită urbanului și se constituie ca marcă a orașului, zonei, sau a trupei care o utilizează.

Să vizualizăm câteva prefigurări posibile de spații non-conformiste, temporare de teatru: piețele, străzile pietonale, pasajele comerciale, parcurile, siturile arheologice sau monumentele pot deveni "scene" neconvenționale⁶ pe care se pot interpreta piese de teatru, mai ales că putem prevedea potențiale inserții temporare, neinvasive, bazate pe structuri ușoare asemenea celor folosite și pentru

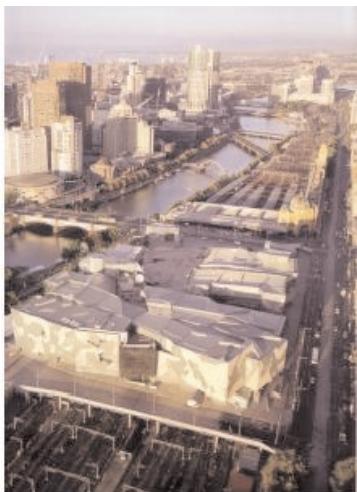
well as other experimental activities and counterbalancing the various rhythms of users so the exploitation can be intensive throughout the whole period of time

- theaters giving the urban space a better image and representing a city symbol.

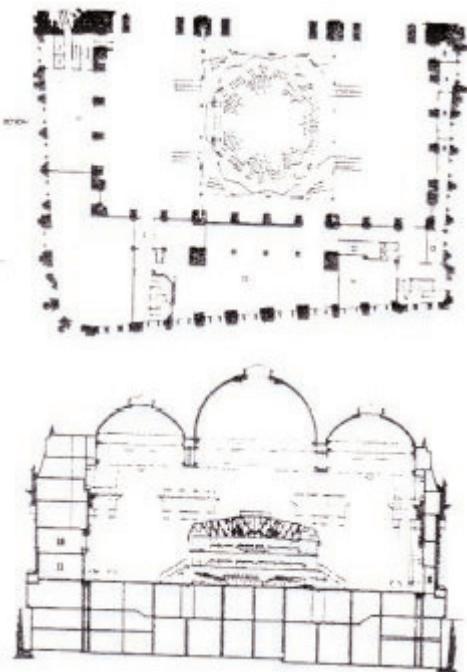
Visualizing some possible foreshadowing of non-conformist or temporary theater spaces: squares, pedestrian streets, commercial passages, parks, archeological sites or monuments can become unconventional "scenes"⁶ on which theater places can be produced, especially because of the potential, temporary, noninvasive insertions, based on light structures as the ones used for concepts. Based on the theatrical act, the site and the monument, as well as the theater play offer each other new meanings.

Centru Cultural Bodo, Norvegia / Cultural Center Bodo, Norway
Teatru și Centru comercial / Theater and commercial center, Australia

Théâtre Royal de la Bourse, Manchester
Levitt-Bernstein 1976.

concerde.. Prin actul teatral atât situl/monumentul, cât și piesa de teatru își conferă reciproc noi înțelesuri.

- **Casa Poporului**, recunoscută pentru masivitatea excesivă, ar putea "aglutina" într-unul dintre multele holuri de onoare, o instalatie temporară asemănătoare modelului capsulă al Théâtre Royal de la Bourse din Manchester — Levitt-Bernstein 1976.

- **Râul Dâmbovița** poate găzdui un teatru plutitor, **Lipscănia** din centrul istoric poate găzdui spectacole temporare sau happening-uri, grație statutului zonei de spațiu pietonal.

- **Strada Pictor Verona**, din sectorul 2, ce face legătura între Teatrele Nottara și Bulandra, ar fi spațiul ideal de restricționare temporară a circulației carosabile, la sfârșit de săptămână și montarea unor producții de genul: "Teatrul de o parte și de alta a străzii".

- **Pasajele comerciale: Pasajul Victoria, Villacrosse, Englez**, se pot oferi pentru montaje absolut inedite, total ocazionale (zilele Bucureștiului), profitând de faptul că spațiile sunt acoperite și deci protejate de intemperii, vizionarea putând fi asigurată, prin recompensare materială și de la eventualele balcoane, ferestre sau cursive.

Și exemplele ar putea continua ...

- **The Palace of Parliament**, known for the excessive massivity could reunite into one of the honor halls, a temporary installation similar to the capsule module "Theater Royal de la Bourse", from Manchester-Levitt-Berstein 1976;

- **Dâmbovița River** can host a floating theater;

- **The Old City Center** can host temporary shows or happenings, thanks to the status of pedestrian space;

- **Pictor Verona Street**, which joins the "Nottara" and "Bulandra" theaters, a great space for temporary restriction of traffic, at the end of weeks and installing productions such as: "theater on one side and the other of a street";

- **Commercial passages: Victoria, Villacrosse, The English Passage** can offer unique plays, totally occasional (on the event „The Bucharest Days”), taking advantage of the fact that the spaces are covered, therefore protected, viewing being assured, by renting spaces from the balconies and windows. And the examples could continue...

Note

1 o abundență de terenuri bine poziționate întravilan și un întreg patrimoniu arhitectural industrial la dispoziția investitorilor.

2 "The true nature of architecture is found in the interaction between the architect, the object and the public. The generative, proliferating, unfolding effect of the architectural project continues beyond its development in the design studio in its subsequent public use." - Ben van Berkel - UNStudio

3 Guthrie Theatre Minneapolis — arh. Jean Nouvel.

4 vezi articolul meu din numărul următor al revistei Argument.

5 concept introdus în cartea sa "Spațiul gol" — de către Peter Brook.

6 spații non-conformiste pot deveni "scene" neconvenționale, ca în exemplul piesei Mahabharata, pusă genial în scenă de Peter Brook — decorul fiind o carieră de piatră părăsită.

Notes

1 an abundance of well located urban lands and an entire industrial architectural patrimony, for the well intended investors.

2 "The true nature of architecture is found in the interaction between the architect, the object and the public. The generative, proliferating, unfolding effect of the architectural project continues beyond its development in the design studio in its subsequent public use." - Ben van Berkel - UNStudio

3 Guthrie Theater Minneapolis, arch. Jean Nouvel.

4 See next number Argument Review.

5 concept that was introduced in his book "The empty space" by Peter Brook.

6 non-conformist spaces can become unconventional "stages", as in the play "Mahabharata", brilliant directed by Peter Brook - the setting is an abandoned stone quarry.

Bibliografie / Bibliography

A&U - Architecture and Urbanism nr. 408 din 04/2009

BROOK, Peter - Spațiul gol, Editura Unitext — București -1997

GROTOWSKY, Jerzy - Spre un teatru sărac, Editura Unitext - București -1998

MAŠEK, Victor Ernest — Arta viitorului, Editura Meridiane — București — 1979

ROOSE-EVANS, James — Experimental Theatre: From Stanislavsky to Peter Brook, Routledge, London - 2000

www.arcspace.com/architects/un